

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 15.7.2008
COM(2008)447 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ**

Към стратегическо партньорство между ЕС и Мексико

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Към стратегическо партньорство между ЕС и Мексико

1. МЕКСИКО НА СВЕТОВНАТА СЦЕНА

С население от 105 милиона души и доход на глава от населението възлизащ от почти 10 000 USD, Мексико притежава една от двете най-големи икономики в Латинска Америка. От 1994 г. Мексико е член на Северноамериканското споразумение за свободна търговия (НАФТА) и има сключени споразумения за свободна търговия с основните си търговски партньори. В настоящия момент Мексико е една от малкото бързо развиващи се държави, която има сключени споразумения за свободна търговия със САЩ, ЕС и Япония. Освен това има споразумения с повечето държави от Латинска Америка, с държавите от ЕАСТ и с Израел. Тази мрежа от търговски споразумения покрива много голям дял от външната търговия.

Мексико е единствената държава от Латинска Америка, която е член на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), към която се присъедини през 1994 г. Като нововъзникваща икономика, Мексико играе важна роля в процеса на ОИСР за разширяване и засилена ангажираност, който цели да събере заедно другите нововъзникващи икономики в процеса на диалог Хайлигендам. Също така е активен член на Световната търговска организация.

Макроикономическите основи на Мексико са стабилни. Отношенията с международните финансови институции са почти „образцови“ за съвременна Латинска Америка. Мексико е една от основните посоки за приток на преки чуждестранни инвестиции в света. Като държава получател, Мексико има най-високи дялове от преки чуждестранни инвестиции в Латинска Америка (174 милиарда EUR). Освен това Мексико е сред малкото държави от Латинска Америка, които са значителни източници на преки чуждестранни инвестиции за трети страни (26,7 милиарда EUR), като основните източници на чуждестранни инвестиции са САЩ, ЕС и отделни страни от Латинска Америка.

През последните две десетилетия Мексико премина през значителни политически и социално-икономически промени и извърши важен процес на модернизирание. Въпреки това страната продължава да е изправена пред големи предизвикателства. По-конкретно, на страната предстои и да се справи с историческия проблем на неравенството и незадоволителното разпределение на богатството. Също така през последните десетилетия възникнаха разлики в растежа и приходите на севера и юга. Тази разлика предизвиква потоци от вътрешна и външна миграция, като последната е насочена предимно към САЩ. В по-обобщен план все още има нужда от засилване на социалното сближаване. Като допълнение на това, трябва да се постигне по-голям напредък в такива области като управление и защита на правата на човека на местно ниво. Мексико е изправено пред проблеми, които са свързани със сигурността, и се изразяват в силна вълна от организирана престъпност и широко разпространен трафик на наркотици. Основните предизвикателства в областта на икономиката са пазарната конкурентоспособност и конкуренцията, най-вече в ключови мрежови отрасли като

телекомуникациите и в прилагането на данъчни реформи, които да намалят зависимостта на бюджета от приходите от нефт.

Настоящите проблеми, пред които е изправено Мексико, не трябва да намаляват значимостта на промяната, която страната вече е извършила през последните две десетилетия. Мексико е претърпяло значително развитие на всички нива, има важен потенциал и в бъдеще ще има засилена роля като умел участник на световната сцена.

Стратегическото географско разположение на границата със САЩ е голямо предимство за Мексико. Мексико е значителен политически, икономически и културен участник в Латинска Америка и се очаква с времето ролята му в глобалните въпроси да нараства. Икономиката му е напълно интегрирана към НАФТА и гласът на богатата му култура се чува в цяла Латинска Америка. Мексико действително представлява културен, политически и географски „мост“ със Северна Америка и също в някаква степен между индустриалните държави и нововъзникващите икономики. „Свързващата“ позиция на Мексико е едно от основните му предимства в контекста на развиващата се многостранна и многокултурна международна общност. Сега, когато икономическата тежест на страната става все по-очевидна, Мексико добива повече увереност и желание да играе по-действена роля в бързопроменящата се международна среда на днешния ден.

Тази нова увереност е важно развитие, като се сравни с положението в миналото, когато поради исторически и географски причини Мексико предпочиташе да възприема традиционно предпазлив подход в международните дела. Все пак дори и в миналото Мексико систематично изтъкваше ролята на многостранното сътрудничество, като тази характерна позиция се засилваше с времето. Мексико се е утвърдило като активен и съпричастен член на ООН. Мексико е сред десетте най-големи донори в света за бюджета на ООН. В действителност, финансовият принос на Мексико към бюджета на ООН е най-висок от страните в Латинска Америка и представлява около 50 % от общия финансов принос на региона за организацията.

2. ЕС и Мексико

В средата на 90-те години ЕС договори Споразумение за икономическо партньорство, политическа координация и сътрудничество с Мексико, което беше подписано през 1997 г. и влезе в сила през 2000 г. Това споразумение — по-нататък наричано „Глобално споразумение“ — подsigури подходяща рамка както за задълбочаване, така и за засилване на политическите връзки между ЕС и Мексико (вж. Приложение 1). Споразумението има три основни стълба: политически диалог, търговия и сътрудничество. То позволи на ЕС да засили икономическите и търговските позиции на Мексико, които бяха под значителен натиск, след като договърът за НАФТА влезе в сила през 1994 г.

От края на 2004 г. на основата на нарастващите икономически връзки между ЕС и Мексико институциите на ЕС и Мексико решиха да обединят усилия, за да засилят контактите си на високо равнище. Този процес намери своя завършек през април 2007 г., когато по време на Съвместния съвет ЕС-Мексико двете страни признаха, че в техните двустранни отношения е настъпила значителна качествена промяна и взаимните им връзки са станали много по-близки. През 2007 г. и 2008 г. отделни държави-членки и представители на Европейската комисия проведоха в Мексико

множество официални посещения на високо равнище, включително и посещение на председателя на Европейската комисия през май 2008 г. В същия период президентът Калдерон направи две пътувания в Европа, посети няколко европейки столици и направи обстойно посещение на институциите на ЕС в Брюксел през юни 2007 г. Няколко министри на Мексико също извършиха обхватни европейски посещения.

След като Глобалното споразумение влезе в сила и особено в последните години ЕС и Мексико започнаха да провеждат активен и откровен политически диалог по въпроси от общ интерес. Това развитие допринесе за атмосфера на добри отношения между ЕС и Мексико и създаде политически условия за установяването на по-близък диалог относно глобални въпроси. Във връзка с това беше осъзната нуждата от създаването на по-широка и по-амбициозна политическа рамка между ЕС и Мексико, която да превърне политическия диалог в ефективен инструмент за съгласуване на позициите по глобални въпроси, както и други въпроси от обща загриженост по време на многостранни форми и в международните институции.

Сътрудничеството е един от основните стълбове на Глобалното споразумение и в съответствие с него ЕС и Мексико изпълняват важни и новаторски дейности за развитие на сътрудничеството. Беше започнат политически диалог по такива въпроси като опазването на околната среда и изменението на климата, както и социалното сближаване. Този диалог има за цел да даде насока на дейностите за сътрудничество и в същото време да послужи като двигател за координацията между ЕС и Мексико по чувствителни глобални въпроси. По въпросите на изменението на климата Мексико прие позиции, които са много близки до позицията на ЕС. До края на тази година най-вероятно ще започне политическият диалог върху образованието и културата, като се основава на съществуващите програми, засягащи младите хора, висшето образование и инструментите за сътрудничество, които бяха развити наскоро в областта на културата.

Значителният капацитет в областта на науките и технологиите и разнообразието на разработваните научни области правят от Мексико привлекателен партньор за Европа. След като през 2004 г. влезе в сила секторно споразумение за наука и технологии между ЕС/Мексико, научното и технологичното сътрудничество между ЕС и Мексико се увеличи значително. Едновременно с това бяха започнати няколко програми в такива области като правата на човека, култура и развитие на малките и средни предприятия (МСП), улесняване на търговията и др.

В следствие на засилването на двустранните отношения ЕС-Мексико, ЕС и Мексико достигнаха до ясно осъзнаване на нуждата от установяване на по-близки двустранни политически връзки и по-конкретно от установяване на „стратегическо партньорство“. От гледна точка на Мексико връзката с ЕС е основен фактор за политическа диверсификация и баланс в международните отношения.

3. ОБОСНОВКА НА СТРАТЕГИЧЕСКОТО ПАРТНЬОРСТВО МЕЖДУ ЕС И МЕКСИКО

Съществуват редица основателни причини Мексико да е стратегически партньор на ЕС. Мексико действа на глобалната сцена, като участва в групата Г8 + Г5 и играе важна и активна роля в процеса от Хайлигендам¹. Неговата тежест и влияние в бъдеще вероятно

¹ В Хайлигендам лидерите на Г8 и лидерите на Бразилия, Китай, Индия, Мексико и Южна Америка — групирани като Външни отношения 5 (Outreach 5, преди това 05, сега Г5), решиха

ще нараства дори извън пределите на Латинска Америка. ЕС се радва на разнообразно двустранно сътрудничество с Мексико, което доведе до важни резултати и постижения в последните години. Освен това ЕС споделя с Мексико набор от ключови основни ценности и се ползва от близки исторически и културни връзки.

Докато глобалното споразумение е двустранен инструмент със забележителни възможности, статутът на стратегически партньор е насочен конкретно към това да се насърчи възможността на страната партньор да упражнява влияние върху глобални въпроси. Като следствие на това Европейската комисия е убедена, че е обоснована политиката всички членове на групата Г5 да се считат за стратегически партньори.

В чисто политическо измерение преминаването от двустранни отношения към статут на стратегически партньор би подобрило начина и нивото на отношенията и би добавило повече динамика към нашето сътрудничество. Все пак основната причина за установяване на стратегическо партньорство с Мексико е възможността за по-нататъшно заздравяване на нашето сътрудничество във важни многостранни форуми и институции. Стратегическото партньорство би означавало засилено сътрудничество между ЕС и Мексико по глобални въпроси. Съгласуване с Мексико би могло да се окаже особено полезно, ако се вземат предвид многостранните характеристики на тази държава като „мост“ в различни измерения. Мексико е развило способност да балансира между възгледите на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и интересите на развиваща се държава, като това може да бъде използвано като полезно предимство за постигане на консенсус на глобално ниво. По-близко сътрудничество с Мексико би могло да спомогне за постигането на консенсус по ключови регионални въпроси между ЕС и партньорите от Латинска Америка.

В този многостранен контекст ЕС и Мексико трябва да се стремят да развиват общо разбирателство по глобални регионални въпроси и трябва съвместно да предприемат практически стъпки в усилията глобализацията да добие по-добра форма.

4. СТРАТЕГИЧЕСКОТО ПАРТНЬОРСТВО: МЕХАНИЗЪМ НА ДВЕ НИВА

Като се вземат предвид изброените съображения, стратегическото партньорство ще има за цел Мексико и ЕС да действат като глобални партньори в ключови многостранни форуми и институции.

В практическо отношение стратегическото партньорство ще има последствия на две нива. Първо, ще засили съгласуването между ЕС и Мексико по глобални въпроси на многостранно равнище. Второ, ще даде допълнителен политически тласък в развитието на двустранните отношения и инициативи.

сложат началото на нов тематичен диалог по регламентиран и структуриран начин. Този диалог, наричан оттогава Процес от Хайлигендам, има за цел да засили **общото разбирателство** по ключови области на **световното икономическо управление** и да развие общи основания и практически стъпки в **съвместните усилия** да се придаде по-добра форма на глобализацията. Г8+О5 решиха този диалог да разисква четири въпроса. **Новаторство и интелектуална собственост** (насърчаване и защита на новаторството) **Инвестиции и Социална отговорност** (насърчаване на трансграничните инвестиции и отговорно поведение в бизнеса); **Развитие** (общо разбиране и ефективност); **Енергийна ефективност** (обмен на познания за подобряване на енергийната ефективност и сътрудничество в областта на технологиите, с цел да се намалят емисиите на CO₂).

Като следствие на това, стратегическото партньорство ще действа на основата на механизъм, състоящ се от две нива, които се подсилват взаимно: двустранните разговори и съгласуването ще се провеждат като част от правната и функционална рамка на съществуващото споразумение и ще бъдат подсилени от създадената нова политическа рамка и от динамиката, която ще произтече от нея. Тези разговори и съгласуване ще създадат близост и ще улеснят обмена между експертите, държавните служители и създателите на политики. От своя страна това ще подпомогне съгласуваността по глобални въпроси в съответните области.

В новия политически контекст на стратегическо партньорство ЕС и Мексико ще имат повече възможности за същинско справяне с чувствителни въпроси, включително от вътрешен характер. Това ще даде възможност на двете страни да се стремят — с подновена енергия — да опазват своите общи ценности, като опазването на човешките права, демокрацията, върховенството на закона, доброто управление и правната сигурност.

5. ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ: СЪГЛАСУВАНOST МЕЖДУ ЕС И МЕКСИКО ПО ГЛОБАЛНИ ВЪПРОСИ

ЕС и Мексико вече споделят общи ценности, схващания и възгледи. От гледна точка на ЕС, „Мексико е страна със сходни виждания“. В много случаи на международни форуми Мексико често отстоява позиции, които са близо до позициите на ЕС. Стратегическото партньорство трябва да помогне за засилване на тази тенденция, като осигури стабилна политическа рамка и подсили диалога и съгласуваността между ЕС и Мексико.

Стратегическото партньорство с Мексико ще бъде благоприятно за прилагането на методология за консултации и съгласуваност в по-голяма степен, отколкото като се стреми да установи обща програма или да създаде конкретен план за действие. Това ще доведе до появата на ново взаимно разбиране, което ще накара партньорите да отдадат внимание на своите взаимни интереси и тревоги при всички случаи, когато са заложили глобални интереси.

Ние сме изправени пред динамично развитие по глобалните въпроси. В последните години международната общност трябваше да се изправи пред редица въпроси от глобална загриженост – от тероризъм до изменение в климата, от колебанията на международния финансов пазар до отношение нарастването на цените на петрола и храните и др. На международна сцена трябва по-скоро да се създаде навик за консултации и съгласуване, да се развие рефлекс да се вземат под внимание съответните възгледи и тревоги при изработване и приемане на позиции по специфични глобални въпроси, отколкото да се ограничаваме с изброяване на областите за сътрудничество. Съществуват няколко глобални въпроса, по които нуждата от съгласуваност между ЕС и Мексико е ясно осезаема и по които в различни случаи вече има известна съгласуваност, установена със съществуващото споразумение. Все пак поради посочените по-горе причини този списък не е и не може да бъде изчерпателен. В настоящия момент основните области, на които трябва да се наблегне при бъдещо сътрудничество, са следните:

1. *Политически въпроси* като многостранното сътрудничество, демокрацията, човешките права, върховенството на закона, културният диалог, Латинска Америка, регионалната интеграция, групата от Рио;

2. *Въпроси на сигурността* като борбата с тероризма, държавите в упадък, организираната престъпност, наркотиците и трафика на хора;

3. *Екологични проблеми* като изменението на климата, природните бедствия, борбата срещу прекомерното експлоатиране на рибните запаси;

4. *Социално-икономически въпроси* като политиката на развитие, инвестициите и социалната отговорност, новаторството и правата върху интелектуална собственост, отворените пазари, социалните политики, задоволителна защита на труда и социалните условия, миграцията, бедността, глобалната макрофинансова стабилност, доброто управление на данъците, енергийната сигурност, устойчивото развитие и подобрената ефективност, цените на хранителните продукти, рибарският сектор, морската политика, управлението на световния океан, транспортни въпроси от общ интерес.

6. ПОЗИТИВНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ДВУСТРАННИ ВЪПРОСИ

Съществуват очаквания новата политическа динамика, създадена от установяването на стратегическо партньорство между ЕС и Мексико, да има положително въздействие върху специфични въпроси в отношенията ЕС-Мексико. Следва да се очаква напредък в специфични области като социалното и икономическо сътрудничество, сътрудничество в областта на човешките права, културния обмен, сътрудничество в областта на образованието, търговията, конкуренцията и гражданската авиация. Това би могло да подпомогне по-успешното използване на възможностите за търговия и инвестиции, заложи в глобалното споразумение.

7. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

Съществуващата институционална структура, установена в рамките на глобалното споразумение ЕС-Мексико, се доказва като приложима и ефективна. В неговата структура беше постигнат голям напредък, на който се дължи доброто ниво на отношенията в настоящия момент.

Стратегическото сътрудничество ще внесе нов дух в работата на съществуващата рамка на сътрудничество. Двете страни трябва да избягват създаването на допълнителни комисии и структури, освен ако това не е действително необходимо. *Съвместните съвети* и *Съвместните комитети* са подходящи механизми за координация. Единствените промени, които ще се предприемат, след като влезе в сила стратегическото партньорство между ЕС и Мексико, трябва да се сведат до приспособяване на програмите, за да се отдели допълнително място за съгласуване по съответни глобални въпроси. Освен това с цел да се гарантира приемственост и подходящо подновяване трябва да се установи „сбит“ механизъм за пряк диалог на висше представително равнище в рамките на *Съвместния комитет*. Също така трябва да се остави отворена възможността за свикване *ad hoc* на срещи за съгласуване, когато има необходимост от съгласуване на позиции, които ще бъдат приети на международни форуми.

Официалните срещи на президентско ниво между ЕС и Мексико трябва да продължат съществуващата практика, да се провеждат на всеки две години и да се институционализират. Тяхната програма и продължителност трябва да бъде разширена,

така че да даде възможност за обхванат политически диалог и да гарантира уместна политическа съгласуваност по съответните въпроси, обсъждани в момента.

Освен институционализирането на срещите на високо равнище между ЕС и Мексико основната промяна, която трябва да бъде въведена, касае развитието на по-чест обмен на оперативно ниво. Посланиците на ЕС и Мексико трябва да създадат обичай на почести контакти в страните-домакини дори в случаите, когато са изпратени извън райони на Латинска Америка и Европа. Посланици, ръководители на представителства и експерти, изпратени на мисии в столици на ООН, трябва да отделят особено внимание на съгласуването с оглед на форумите на ООН и провежданите дебати. С времето диалогът между дипломати на посолствено ниво и между експерти по специфични въпроси трябва да доведе до взаимно познаване и би бил благоприятен за приемането на „единомислен“ подход по проблеми в дългосрочна перспектива. Това се отнася и до контактите и обмена на ниво държавни служители и експерти в рамките на съществуващото сътрудничество между ЕС и Мексико.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На основата на представените по-горе съображения и доводи Комисията препоръчва установяването на стратегическо партньорство между Европейския съюз и Мексико.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ЕС И МЕКСИКО — ПРАВНА, ИНСТИТУЦИОНАЛНА

И ОПЕРАТИВНА РАМКА

В правно отношение двустранните отношения се ръководят от глобалното споразумение, което институционализира редовен политически диалог на високо равнище. Мексико и Европейския съюз имат два форума, на които техните отношения могат да бъдат съгласувани, наблюдавани и да им се дава политически тласък: *Съвестните съвети* на ниво министри, които се състоят на всеки две години и *Съвместните Комитети* на ниво заместник-министри или на висше държавно ниво, които се провеждат веднъж в годината.

Наред с това, с цел да повишат политическия профил на двустранните си отношения и да поддържат постоянни контакти на най-високо ниво, ЕС и Мексико установиха практиката да провеждат срещи на ниво президенти на всеки две години.

Също така, ЕС и Мексико установиха активен междупарламентарен диалог в рамките на Съвместния междупарламентарен комитет, който провежда срещи два пъти годишно.

Глобалното споразумение създаде обхватна свободна зона между Мексико и ЕС, която покрива като стоки, така и услуги. В годините след като Споразумението влезе в сила, двустранната търговия между ЕС и Мексико нарасна с повече от 100 %. Като следствие от това Мексико се превърна с един от най-важните търговски партньори на ЕС в Латинска Америка, като притежава значителен потенциал за растеж. ЕС е вторият по големина търговски партньор на Мексико след САЩ.

Освен търговията, глобалното споразумение между ЕС и Мексико покрива широк спектър от икономически въпроси. Потоците от преки чуждестранни инвестиции от ЕС се увеличиха с 120% и сега ЕС е вторият по големина инвеститор в Мексико след САЩ. През 2006 г. беше подписано ново рамково споразумение между Мексико и ЕИБ, което осигурява рамка за сътрудничество в областта на инфраструктурата и опазването на околната среда.

Като допълнение на това, споразумението съдържа няколко клаузи за преразглеждане, които целят по-нататъшно либерализиране на търговските отношения между ЕС и Мексико в областта на услугите, инвестициите и земеделските продукти. През ноември 2004 г. страните се договориха да започнат преговори, за да изпълнят тези договорености. След като тези договорености бъдат изпълнени, те ще осигурят по-динамична среда за бизнес действия и ще бъдат успешно допълнение на съществуващите възможности за достъп до пазара.

ЕС и Мексико установиха активно сътрудничество за развитие. В периода 2007—2013 г. като се взе предвид, че сега Мексико е държава с доход над средното ниво, по силата на финансов инструмент за сътрудничество за развитие (ИСР) бяха отделени 55 млн. EUR като индикативни средства. Бяха определени три основни сектора на сътрудничество: социално сближаване; устойчива икономика и конкурентоспособност; и образование и култура. Тези три основни сектора са свързани с различни взаимнопреплетени въпроси, които трябва да се впишат в тях, а именно човешки права,

равенство на половете и екологични въпроси. Сътрудничеството между ЕС и Мексико се основава на новаторски инструмент за политически диалог и неговата цел е да осигури качествен принос и подкрепа за развитието на Мексико чрез обмен и трансфер на подходящ опит и най-добри практики, които да се пригледят към специфичните местни условия. На 6 юни 2007 г. беше подписан Меморандум за разбирателство, който предоставя възможност за прилагане на сътрудничеството за периода 2007—2013 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Официално име:	Мексикански Съединени Щати
Столица:	Мексико (Федерална област)
Обща площ:	1 972 55 km ²
Население:	105 790 725 (2007)
Официален език:	испански / 56 местни езици
Парична единица:	песо
Форма на държавно управление:	Федерална република
Административни деления:	31 щата и 1 федерална област
Правителствен ръководител (Президент):	Фелипе Калдерон (PAN)
Президентски и парламентарни избори:	Парламентарни, юли 2009 г. — Президентски, юли 2012 г.
БВП на глава от населението:	9669 USD (2007 г.)
БВП общо	1022,93 милиарда USD
Ръст на БВП:	3,2 %
Инфлация:	3,8 %